

ที่ กต 1502.2/ 1143

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนกรุงเกษม กทม. 10100

10 กุมภาพันธ์ 2552

สาค. 3/97
วันที่ 10/11/2552

เรื่อง การพิจารณาออกหนังสือแลกเปลี่ยนกับรัฐบาลญี่ปุ่นในการให้สิทธิพิเศษแก่เจ้าหน้าที่ของ เวลา 9.30
ธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (JBIC) เดิมทีโอนมาเป็นเจ้าหน้าที่องค์การ
ความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2551 เป็นต้นไป

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0506/18584 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2551

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. Agreement on Technical Cooperation between the Government of Japan and the Government of the Kingdom of Thailand พร้อมคำแปลภาษาไทย
 2. สำเนาหนังสือสถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย ที่ 322/20 ลงวันที่ 30 กันยายน 2551
 3. ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนของไทยเพื่อตอบรับการให้สิทธิพิเศษแก่เจ้าหน้าที่ของ JBIC ที่โอนมาเป็นเจ้าหน้าที่ของ JICA ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2551 เป็นต้นไป พร้อมคำแปลภาษาไทย
 4. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค 1010/21499 ลงวันที่ 1 ธันวาคม 2551
 5. สำเนาพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่าได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ 17 ธันวาคม 2551 แล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) ขอส่งเรื่องการขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีต่อร่างหนังสือแลกเปลี่ยนของฝ่ายไทยที่จะตอบตกลงไปยังรัฐบาลญี่ปุ่นในเรื่องการให้สิทธิพิเศษแก่เจ้าหน้าที่ของธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (JBIC) เดิมทีโอนมาเป็นเจ้าหน้าที่องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2551 เป็นต้นไป พร้อมทั้ง ขออนุมัติให้ผู้อำนวยการสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ (สพร.) กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ลงนามในหนังสือตอบแลกเปลี่ยนของฝ่ายไทย ดังกล่าวในนามรัฐบาลไทย ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการในขั้นตอนก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี พร้อมความเห็นของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศ ขอเรียนเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

1. ความเป็นมา

1.1 รัฐบาลไทยและรัฐบาลญี่ปุ่นได้ดำเนินความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกัน ภายใต้ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการไทย-ญี่ปุ่นฉบับลงนามวันที่ 5 พฤศจิกายน 2524 โดย สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ (สพร.) เป็นหน่วยงานหลักฝ่ายไทย และองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) เป็นหน่วยงานหลักฝ่ายญี่ปุ่น ทั้งนี้ ในความตกลงระบุ

การอำนวยความสะดวกและการให้สิทธิพิเศษแก่ผู้เชี่ยวชาญญี่ปุ่นที่ปฏิบัติงานในโครงการของ JICA และสิทธิพิเศษนี้ครอบคลุมถึงเจ้าหน้าที่ JICA ที่ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานประจำประเทศไทยด้วย ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

1.2 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2551 รัฐบาลญี่ปุ่นปรับโครงสร้างขององค์กร JICA ใหม่มีผลให้ JICA มีภารกิจเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากภารกิจความร่วมมือทางวิชาการ ซึ่งทำให้สิทธิพิเศษที่ระบุไว้ในข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการไทย-ญี่ปุ่น ฉบับลงนามปี 2524 ไม่ครอบคลุมถึงเจ้าหน้าที่ JICA ที่โอนมาจาก JBIC ทั้งนี้ สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทยได้จัดทำหนังสือแลกเปลี่ยน (Note Verbale - NV) แจ้งความประสงค์ขอให้รัฐบาลไทยอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ที่โอนมาจาก JBIC ดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2551 เป็นต้นไปและขอให้รัฐบาลไทยออกหนังสือตอบแลกเปลี่ยนตอบตกลง ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

1.3 สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) กระทรวงการคลังได้ให้ความเห็นต่อร่างหนังสือแลกเปลี่ยนเพื่อตอบรับรัฐบาลญี่ปุ่น ตามที่ สศค. สอบถามเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1.3.1 การโอนเจ้าหน้าที่และผู้เชี่ยวชาญจาก JBIC เข้าเป็นบุคลากรของ JICA จะทำให้บุคลากรเหล่านั้นอยู่ใต้สังกัดของ JICA โดยสมบูรณ์ จึงเห็นควรขยายสิทธิพิเศษต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรดังกล่าว ทั้งนี้เห็นควรมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ดำเนินการแก้ไขข้อตกลงด้านสิทธิพิเศษต่าง ๆ ให้ครอบคลุมถึงกรอบการดำเนินงานตามโครงสร้างใหม่ของ JICA ด้วย

1.3.2 อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกรอบความตกลงฯ ดังกล่าวได้มีผลบังคับใช้มาตั้งแต่ปี 2524 ซึ่งในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยได้มีการแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ รวมถึงการปรับปรุงระบบภาษี ซึ่งอาจทำให้กรอบความตกลงฯ ดังกล่าวไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติจริง จึงเห็นควรเสนอให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาปรับปรุงกรอบความตกลงฯ ที่มีรอบผลบังคับใช้เริ่มต้นในเดือนพฤศจิกายน 2552 ใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบกฎหมายปัจจุบัน ดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 4

1.4 เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2552 กระทรวงการต่างประเทศได้หารือกับผู้แทนจาก สศค. และสำนักบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) ตามนัยความเห็นของกระทรวงการคลังดังกล่าว เพื่อหาข้อยุติ ก่อนที่จะนำร่างหนังสือแลกเปลี่ยนเสนอ ค.ร.ม. ต่อไป โดยที่ประชุมมีมติ ดังนี้

1.4.1 เห็นชอบการให้สิทธิพิเศษแก่เจ้าหน้าที่ JBIC ที่โอนมาเป็นเจ้าหน้าที่ JICA ตามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการไทย-ญี่ปุ่น ปี 2524 โดยไม่ต้องปรับแก้ไขความตกลงฯ เนื่องจากการดำเนินงานภายใต้ความตกลงฯ ดังกล่าวไม่มีปัญหาและข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ สิทธิพิเศษที่เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะได้รับเมื่อปฏิบัติงาน ณ JICA จะได้รับสิทธิเท่าเดิมตามที่เคยได้รับจาก JBIC

1.4.2 โดยที่ในเรื่องการให้สิทธิพิเศษสำหรับการดำเนินโครงการเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน ได้มีกฎหมายรับรองการให้สิทธิพิเศษที่จะเอื้อต่อการปฏิบัติงานดังกล่าวอยู่แล้ว ดังนั้นจึงเห็นพ้องว่าไม่ต้องแก้ไขความตกลงฯ ดังกล่าว

2. ข้อคิดเห็น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า

2.1 รัฐบาลไทยและรัฐบาลญี่ปุ่นดำเนินความร่วมมือทางวิชาการร่วมกันมาเป็น

เวลานานกว่า 40 ปี และปัจจุบันมีความร่วมมือแน่นแฟ้นที่พื้นฐานความร่วมมือแบบหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา รัฐบาลทั้งสองประเทศได้ร่วมกันดำเนินงานให้ความร่วมมือทางวิชาการแก่ประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ อีกทั้งประเทศทั้งสองมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันตลอดมา การที่รัฐบาลญี่ปุ่นปรับโครงสร้างและภารกิจขององค์กร JICA นี้ เพื่อให้การบริหารงานความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาไพ่นทะเล (Overseas Development Official – ODA) ของรัฐบาลญี่ปุ่นมีโครงสร้างและการดำเนินงานที่เหมาะสมขึ้น ในส่วนของฝ่ายไทยหากตกลงอำนวยความสะดวกและให้สิทธิพิเศษให้แก่เจ้าหน้าที่ JICA สำนักงานประเทศไทยที่โอนมาจาก JBIC จะทำให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน ODA ปัจจุบันของรัฐบาลญี่ปุ่น ซึ่งจะมีผลให้การดำเนินงานความร่วมมือเพื่อพัฒนาระหว่างกันมีความแข็งแกร่งมากขึ้น อีกทั้งการร่วมมือที่ดีกับรัฐบาลญี่ปุ่นจะเป็นการแสดงให้เห็นว่ารัฐบาลไทยมีบทบาทสำคัญในการร่วมงานด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนาในประชาคมการพัฒนาระหว่างประเทศ (International Development Community) จึงเห็นควรไม่ขัดข้องต่อการที่รัฐบาลญี่ปุ่นขอสิทธิพิเศษดังกล่าว

2.2 สำหรับการพิจารณาสาระสำคัญของร่างหนังสือแลกเปลี่ยนดังกล่าวเห็นว่าเป็นเรื่องการตกลงกันให้เจ้าหน้าที่ของ JBIC ที่โอนมาเป็นเจ้าหน้าที่ของ JICA ได้รับเอกสิทธิและการอำนวยความสะดวกตามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการ ฯ พ.ศ. 2524 จึงไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจฯ หรือมีผลกระทบต่อนความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ซึ่งหากส่วนราชการเจ้าของเรื่องสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมายและข้อบังคับ ก็ไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาที่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

2.3 สำหรับข้อคิดเห็นของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) กระทรวงการคลัง ที่ว่ากระทรวงการต่างประเทศอาจพิจารณาปรับปรุงกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิชาการ ไทย-ญี่ปุ่น พ.ศ. 2524 เนื่องจากกระทรวงการคลังเห็นว่า ระบบภาษีภายใต้ความตกลงฯ อาจไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติจริงนั้น กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนชี้แจงว่า กระทรวงการต่างประเทศได้จัดประชุมหารือกับผู้แทนกระทรวงการคลังต่อกรณีดังกล่าวแล้ว ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นควรไม่ต้องปรับแก้ความตกลงฯ ดังกล่าว เนื่องจากได้หารือแล้วเห็นว่า ความตกลงฯ ดังกล่าวใช้บังคับและดำเนินงานได้อย่างเหมาะสมโดยไม่มีข้อขัดข้องใด ๆ

3. ข้อมูลเพิ่มเติม

3.1 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2551 รัฐบาลญี่ปุ่นยุบองค์การธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (JBIC) เดิมและปรับเปลี่ยนการดำเนินงานใหม่ มีผลให้ JBIC เดิมถูกแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) งาน International Financial Operations (IFOs) จะถูกโอนไปดำเนินงานภายใต้ Japan Finance Sector (JFC) และ 2) งานด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจไพ่นทะเล (Overseas Economic Cooperation Operations – OECOs) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือด้านเงินกู้เงินผ่อนปรนจะถูกโอนไปอยู่กับองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) และต่อมารัฐบาลญี่ปุ่นเสนอต่อรัฐบาลไทยขอให้หน่วยงานกลางที่ดูแลรับผิดชอบงานที่จะประสานงานกับ JFC และ JICA กล่าวคือ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) สังกัดกระทรวงการคลังซึ่งรับผิดชอบงานด้านเงินกู้ต่างประเทศ และ สพร. สังกัดกระทรวงการต่างประเทศรับผิดชอบงานด้านความร่วมมือเพื่อการพัฒนา เพื่อพิจารณา

ลงนามในหนังสือแลกเปลี่ยน (Note Verbale) เพื่อให้สิทธิพิเศษกับเจ้าหน้าที่ JBIC เดิมที่จะไปปฏิบัติงาน ณ JFC และ JICA

3.2 สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.) สังกัดกระทรวงการคลัง เป็นหน่วยงานกลางดำเนินงานในส่วนเงินกู้เงินช่วยเหลือผ่อนปรนจากต่างประเทศ (ODA Loans) รวมทั้งเงินกู้เงินช่วยเหลือผ่อนปรนจากรัฐบาลญี่ปุ่นด้วย ภายใต้พระราชบัญญัติหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 5 ซึ่งกำหนดว่า ให้กระทรวง การคลังเป็นผู้มีอำนาจในการกู้เงินหรือค้ำประกันในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยแต่ผู้เดียว โดยการอนุมัติจาก คร.ม. ทั้งนี้ สิทธิพิเศษต่าง ๆ ที่จะยกเว้นให้แก่โครงการเงินกู้เงินช่วยเหลือผ่อนปรนจะอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของ สบน. ซึ่งการดำเนินงานด้านการยกเว้นภาษีอากรนำเข้า และให้สิทธิพิเศษแก่โครงการเงินกู้เงินช่วยเหลือผ่อนปรนจะมีกฎระเบียบของกระทรวงการคลังรองรับอยู่

4. เรื่องเพื่อพิจารณา

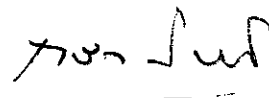
การดำเนินการจัดทำหนังสือแลกเปลี่ยนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ JICA ข้างต้น กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาว่าเป็นการทำหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2551 ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนที่จะดำเนินการลงนามจึงใคร่ขอได้โปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

4.1 พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อร่างหนังสือแลกเปลี่ยนของฝ่ายไทยที่จะตอบตกลงไปยังรัฐบาลญี่ปุ่นในเรื่องดังกล่าว ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3

4.2 ใคร่ขออนุมัติให้ผู้อำนวยการสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้ลงนามในหนังสือตอบแลกเปลี่ยนของฝ่ายไทยดังกล่าว ในนามรัฐบาลไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายณิศ ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ

ส่วนความร่วมมือหุ้นส่วนทวิภาคี

โทร. 0 2282 0743 โทรสาร 0 2281 1002